

Enquesta sobre hàbits dels escolars de 15 a 16 anys

L'estat d'ànim de les joves es desploma els últims tres anys

- Menys d'un 50% de les adolescents es declaren “animades” davant la vida
- Un 48,6% se senten víctimes de maltractament psicològic i un 23% han pensat en el suïcidi
- Els nois s'han adaptat millor als estralls de la pandèmia que les noies

JOAQUÍN LUNA
Barcelona

Cada vegada menys adolescents d'entre 15 i 16 anys se senten bé a la seva pell. Només un 44,9% de les alumnes de 4t de l'ESO diuen que se senten “animades” davant la vida, un percentatge que ascendeix a un 72,6% en el cas dels nois, una disparitat que es repeteix en altres aspectes de l'enquesta –molt rigorosa, 8.154 consultats– elaborada per la Diputació de Barcelona sobre hàbits de salut entre els escolars de la franja esmentada.

Una altra mostra del desànim és “l'angoixa de cara al futur”, que afecta un 63,5%

En paral·lel a les tendències negatives, el consum “excessiu” d'internet s'ha duplicat des del 2020

de les noies, per un 43,3% d'ells.

La divulgació de l'enquesta coincideix amb el desconcert de la societat pels suïcidis d'adolescents, una tragèdia a què no semblen aliens els estralls de la pandèmia.

“Potser per la salut dels grans i per altres aspectes, estem veient els efectes negatius de l'aïllament entre els adolescents, una etapa de formació de la personalitat. Van deixar de

Prohibir el mòbil fins als 16 anys, diu un psicòleg

■ El coordinador de conducta suïcida en adolescents de l'hospital Sant Joan de Déu, el psicòleg Francisco Vilar, va fer unes declaracions ahir a RAC1 defensant que els nens no haurien de tenir mòbil fins als 16 anys perquè tenen “un efecte dramàtic”, sobretot en les noies. “Abans dels 16, és com si li deixo el cotxe i atropella una família. De qui és la culpa? És meua. I no és una batalla perduda. Ho hem de fer entre tots, en grup”, va dir. “L'accés dels adolescents als telèfons mòbils ens ho ha complicat molt [la lluita contra el suïcidi]. Els menors tenen accés prematur a moltíssima informació que els pot ajudar a acabar prenent la decisió. Els telèfons de les criatures són nostres [dels pares], no d'ells. És el meu mòbil i te'l deixo perquè el facis servir, però el controlo jo, perquè la responsabilitat és meua”. També va avisar que “amb els smartphones el bullying no s'acaba a l'escola, et persegueix fins a casa, a tot arreu”.

socialitzar i relacionar-se amb els seus semblants. I va augmentar l'ús excessiu de les xarxes socials. El panorama que es desprèn és, si, agredolç”, assenyala Teresa Llorens, coordinadora d'Igualtat de la Diputació de Barcelona.

La radiografia s'elabora des del 2015 i té una mostra de 23.791 enquestats. Dividit en tres etapes, l'última (2020-2022) reflecteix, clarament, un empitjorament de l'ànim de l'adolescència, que coincideix amb una intensificació dels que

podríem anomenar “mals hàbits” entre els que ja els tenien. L'enquesta reflecteix un malestar i desànim acusat i està pensada com a eina informativa perquè els ajuntaments de Barcelona puguin adoptar mesures per afrontar el que vin-

Un cartell dipositat a la porta de l'habitatge de la nena de 12 anys que es va llevar la vida a Sallent

Un estudi demostra que reduir l'ús de les xarxes socials millora l'autoestima corporal

LEYRE FLAMARIQUE Madrid

Passar hores a Instagram o TikTok pot amenaçar la bona relació dels adolescents amb el seu cos. Tot i això, aquest impacte és reversible, ja que disminuir l'ús de xarxes socials millora l'auto-percepció física en els joves, segons un estudi publicat ahir a la

revista *Psychology of Popular Media*.

Aquest benefici va poder observar-se amb només una reducció d'un 50% del temps destinat a aquesta activitat. Les troballes es van observar en joves amb mal-estar emocional, cosa que, per als autors de la investigació, suggereix que l'estratègia podria resultar útil en els usuaris més sus-

ceptibles a les conseqüències negatives d'aquestes plataformes.

“Els joves passen entre sis i vuit hores al dia davant de pantalles, gran part de les quals a les xarxes socials, que poden exposar els usuaris a milers d'imatges diàries, incloent-hi les de persones famoses i models, cosa que sabem que condueix a una internalització d'ideals de bellesa in-

abastables per a quasi tothom”, afirma en un comunicat el coordinador de l'estudi Gary Goldfield, de l'Institut d'Investigació de l'Hospital Infantil de l'Est d'Ontario (Canadà).

Per a joves i adolescents, la imatge pot tenir un paper fonamental en l'autoestima i qualsevol comparació en fa trontollar els fonaments.

El problema ve a l'hora de determinar relacions de causalitat, segons els autors de l'article, ja que no està tan clar si les persones amb problemes d'imatge corporal i salut mental passen

més temps a les xarxes socials o si la relació és a la inversa.

Amb l'objectiu d'establir inferències, aquest estudi va examinar experimentalment els efectes de reduir l'ús de xarxes socials en telèfons intel·ligents sobre l'aparença corporal i la valoració del pes en joves canadencs. Els 220 participants van ser, majoritàriament, dones amb edats compreses entre els 17 i 25 anys. Tots tenien en comú que eren usuaris habituals de les xarxes socials, almenys dues hores al dia, i que partien d'un cert malestar emocional.

Per a cuidadors en casos de risc Un permís laboral

El ple del Congrés va aprovar ahir per unanimitat (340 vots a favor) la proposta no de llei de Més País que insta el Govern a crear permisos laborals de fins a dues setmanes als acompanyadors de persones en risc imminent de llevar-se la vida. Aquest permís el donaria el metge o psicòleg que atén el pacient de risc i l'haurien de sol·licitar els que se'n cuidessin.

drà: una generació “damnificada” per la pandèmia, més del que podia sospitar el seu entorn familiar, absort durant el confinament en la salut de les persones grans i els problemes laborals o econòmics.

A cop d'hàbit radiografiat –des de la vida sexual fins al consum d'alcohol o cànnabis, des de les hores de son fins al temps per a l'esport–, l'estudi registra diferències substancials entre sexes. “Les noies s'han adaptat pitjor que els nois als canvis generats per la pandèmia”, assevera l'estudi demoscòpic.

Així doncs, les joves doblen els nois en malestar en les situacions de “malestar emocional”, és a dir: estrès, menys energia, avorriment, ansietat, sensació de solitud. També mostren més irritabilitat amb la família (un 33,5% davant un 19,5% dels nois). Un malestar

que n'augmenta l'“angoixa davant el futur” (63,5% davant un 43,3% masculí).

Per la responsable de l'àrea d'Igualtat de la Diputació i impulsora de l'estudi, Teresa Llorens, aquest clar biaix per sexes es deu als valors equivocats de la societat que posen “més pressió sobre les noies. Una pressió fruit de certs valors estètics, la cosificació... Una cosa que les noves tecnologies han accentuat”. Fins i tot dormen menys, fins al punt que una de cada quatre (27,7%) noies dormen menys de sis hores i mitja. Com a anècdota, cada vegada hi ha més nois que fan dieta (28,3%), opció que es manté estable entre les noies (42,9%).

Les noves tecnologia surten malparades de l'estudi: a més consum –cosa que s'ha accentuat aquests tres anys–, més grans són els perjudicis en l'estabilitat emocional, la visió optimista del que estan vivint i viuran.

“L'ús excessiu d'internet durant el període 2020-2022 (41%) s'ha duplicat respecte al període 2015-2017 (22,2%)”, certifica l'enquesta. Entre altres conseqüències nefastes hi figura l'augment d'adolescents que aposten en línia –les prohibicions vigents semblen poc efectives–, una cosa que un 15% de nois han fet, o l'augment del denominat “maltractament psicològic” a les xarxes socials, una cosa que un 16,5% de les enquestades han patit. Esclar que un 48,6% consideren que han patit “maltractaments psicològics”.

L'assetjament escolar reflecteix percentatges positius perquè diuen que el pateixen un 8,5% dels enquestats –sense diferències de sexe–, un percentatge estable. Unes altres tendències optimistes són una consciència més elevada sobre la perillositat del tabac, els tranquil·litzants fora de control mèdic o el consum de cànnabis. També tasten menys l'alcohol, tot i que “les noies fan més consum de risc que els nois”.

El tòpic que la pornografia és de consum masculí és perpetu. Un 78,4% dels nois la consumeixen, gairebé el doble que les noies (41,2%).

Una part de la mostra va haver de limitar l'ús de xarxes a una hora diària. La resta de participants va navegar sense restriccions.

Rebaixar el temps d'ús sembla que va costar una mica als joves seleccionats, que de mitjana van aconseguir rebaixar-lo a 78 minuts en comptes dels 60 minuts establerts. Tot i així, el grup d'intervenció va augmentar significativament la satisfacció amb la seva aparença i pes, mentre que els que van navegar lliurement es van mantenir pràcticament estables al llarg de l'experiment. No es van detectar efectes de gènere, potser perquè els participants eren gairebé tots noies.

“Reduir l'ús de les xarxes socials és un mètode factible per produir un efecte positiu a curt termini en la imatge corporal. S'hauria d'avaluar com un component potencial en el tractament dels trastorns relacionats amb l'autopercepció”, exposa Goldfield. El perquè del benefici no es va explorar, però els autors plantegen la hipòtesi del descens de comparacions socials desfavorables i de la internalització del cos ideal que acompanyaria l'exposició a xarxes.

La família de les bessones de Sallent “arribarà fins al final”

Educació rectifica i ara no descarta el ‘bullying’

La Cristina i en Kevin, amics de la família, van dipositar flors i imatges familiars de les nenes

MAYKA NAVARRO
Barcelona

La Judit i en Gustavo, l'àvia materna i l'avi patern de les bessones de Sallent, van passar-se ahir dijous gestionant visats, documents i reunint els diners per agafar el primer avió cap a Barcelona i acompanyar en aquests moments els seus fills, la Maia i en Luca, pares de les bessones de 12 anys que dimarts van decidir posar fi a les seves vides. L'Alana va morir i la Leila continua hospitalitzada al Parc Taulí de Sabadell en espera de ser intervintuda. Continua estable i els metges són optimistes sobre la seva evolució. Els pares no es mouen del costat del seu llit i ja han comunicat als seus familiars a l'Argentina que “arribarem fins al final” sobre les causes que van empènyer les seves filles a l'abisme.

Les últimes hores, els pares s'han mostrat especialment contrariats i enfadats quan van saber la rapidesa amb què el Departament d'Educació i l'Ajuntament de Sallent van descartar que les germanes patissin assetjament escolar. No entenen però que aquestes dues administracions assenyalen exclusivament el context familiar de les nenes com a origen dels seus conflictes.

Al telèfon des de Mar de Plata, Joel Díaz, germà de l'àvia materna, va explicar ahir al vespre a *La Vanguardia* que parlava cada dia amb la seva neboda, amb la Maia, la mare de les nenes. “Ara el més important és estar al

costat de la Leila i que tiri endavant. Però la meua neboda i el seu marit volen arribar fins al final. Les nenes ho passaven malament a l'escola i tot i que a l'àvia, la meua germana, li explicaven poques coses per no preocupar-la, sabem que feia molt de temps que se'n reien”.

La família a l'Argentina també estava al corrent del fet que l'Alana s'hagués tallat els cabells, que se sentia identificada amb el gènere masculí i que de- manava que li diguessin Iván. I que aquesta nova identitat sexual havia generat noves mofes i

rialles entre els companys de l'institut, que per fer-la enfadar li deien Ivana.

En Gustavo, l'avi patern, tam-

La supervivent va escriure a la nota que no volia morir però havia d'acompanyar la seva germana

bé a Mar de Plata, va trigar una mica més a aconseguir el visat i reunir els diners, però ahir per telèfon també va assegurar que no trigaria a agafar el primer avió a Barcelona.

Després de passar les primeres vint-i-quatre hores negant que les germanes patissin assetjament escolar, Educació va variar ahir el relat i va assegurar que ja no ho descartaven després dels nous indicis recollits. Era complicat que tant el Consistori de Sallent en un comuni-

cat oficial com la conselleria a través dels seus portaveus neguessin tan rotundament l'assetjament escolar quan els Mossos d'Esquadra pràcticament no havien iniciat la investigació i no descartaven cap hipòtesi. A més, pràcticament tot el poble de Sallent amb fills o coneguts en edats semblants a les víctimes detallaven fins a quin punt tothom coneixia les burles i mofes que patien les nenes, i que van empitjorar quan l'Alana va demanar expressament que la identifiquessin com a Iván.

La investigació policial, tutelada per un jutjat de Manresa, manté totes les hipòtesis obertes, preveient que el suïcidi és sempre la conseqüència de múltiples causes i d'una última que actua com a detonador. Fonts al corrent de la investigació van assegurar ahir que la identitat sexual de l'Alana l'angoixava i preocupava, i tot passava en un ambient poc estable. Amb problemes econòmics i conflictes sentimentals a casa que tampoc no van ajudar que la nenase sentís segura i protegida.

El petit altar que dimecres es va començar a formar a les portes de la casa familiar es va anar omplint durant les últimes hores de més espelmes, més flors, ninots i missatges per a les dues nenes. Ha transcendit alguna cosa de les cartes que van deixar manuscrites les petites. L'Alana va explicar les seves raons mentre que la Leila va escriure que, tot i que no volia morir, tampoc no podia deixar sola la seva germana i que per això l'acompanyava.